

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 15–16 березня 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

Landtsheer. – Westport, Connecticut, L. : Praeger Publishers, 1998. – 212 р.

ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГРИ СЛІВ У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ МОЛОДІЖНОМУ ДИСКУРСІ

Булгакова А. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Ємельянова О. В.

Сучасний дискурс посідає провідне місце у лінгвістичній науці, зокрема у лінгвопрагматиці. Мовці завжди маніпулюють поверхневими структурами, словами, фразами, прагматичною інформацією з контексту, а також соціальними і культурними даними.

Одним із різновидів дискурсу, що представляє значний інтерес для сучасної лінгвістики, є молодіжний дискурс, що уособлює соціально-обумовлену організацію системи отримання, сприйняття, диференціації інформації, обміну нею, а також реалізації комунікативної взаємодії індивідів, як членів певної соціальної групи у віці від 16 до 29 років [2, с. 72].

Серед найбільш цікавих проявів молодіжної субкультури з точки зору лінгвістики є тексти, що уособлюють цінності і уподобання великої групи молоді. Молодь часто вдається до такого мовного феномену як гра слів, що є водночас і стилістичний прийом і мовним засібом створення комічного ефекту.

Термін «мовна гра» ввів австрійський філософ Людвиг Вітгенштейн, зазначивши, що комуніканти далеко не завжди спілкуються за допомогою розповідних речень, а часто застосовують накази, прохання, висловлюють власні думки та сподівання, жартують, що, на його думку, і є прикладами використання гри слів. Л. Вітгенштейном розуміє гру слів як особливу діяльність носіїв мови, яка має на меті створення змістів, що демонструють зв'язок мови з законами природи та логіки [1].

Гра слів може бути визначена як двоплановий процес, який проявляє себе у свідомому порушенні норм мови за умови повного розуміння законів використання певної мовної одиниці. Сутність гри слів актуалізується у взаємодії цих планів. Особливий акцент

набувають «супроводжуючі» мовну гру ефекти — обмануте сподівання та комічний шок.

Дослідження гри слів як лінгвістичного явища неодноразово привертало увагу лінгвістів (О. М. Александрова, О. Є. Воронічев, М. Л. Вотинцева, Р. В. Кузьміна, С. С. Иванов, Т. П. Карпухіна, М. В. Ушкалова, І. В. Цікушева, К. Lems). Утім, у науковій літературі ще не існує достатньо повного опису використання цього явища у повсякденному житті, а в аспекті вивчення молодіжного дискурсу даний феномен залишається нерозкритим.

На сьогоднішній день гра слів серед англомовної молоді набуває все більш широкого вжитку. Молодь користується грою слів для того, аби прикрасити свою мову, додати двозначності висловлюванню, а також для створення жартів та комічних діалогів заради посилення прагматичного впливу на співрозмовника. Аналіз досліджуваного матеріалу дозволяє виділити наступні аспекти функціонування гри слів в сучасному англомовному молодіжному дискурсі:

1) посилення ефекту опису та запам'ятовування інформації на підставі схожого звучання слів та нелогічної сумісності абстрактних явищ і дій. Пор.: *Santa's helpers are known as subordinate Clauses. She had a photographic memory but never developed it;*

2) урізноманітнення мовлення та підкреслення дотепності мовців. Пор.: *Guerrilla warfare is more than just throwing a banana;*

3) каламбурне переосмислення інформації. Пор.: *Do you see this tea «Neastea»? — Yes, I see this nasty. — Ha-ha, you are quiet right, it tastes really nasty!*

Таким чином, можна стверджувати, що гра слів у сучасному англомовному молодіжному дискурсі має значний прагматичний потенціал для посилення комунікативного ефекту завдяки модифікаціям компонентів семантичної структури, які містять експресивні, емоційні та оцінні елементи значення.

Перспективою досліджень вважаємо дослідження лінгвопрагматичних особливостей гри слів у сучасному англомовному молодіжному дискурсі на матеріалі німецької та інших мов.

1. Витгенштейн Л. Коричневая книга / Л. Витгенштейн. – М.: Дом интеллектуальной книги, 1999. – 158 с.
2. Усманова А. А. Лінгвопрагматика у молодіжному дискурсі : монографія / А. А. Усманова. – Київ : Видав. центр ім. Каразіна, 2011. – С. 72.

3. Медвідь О. М. Комп'ютерний сленг / О. М. Медвідь // Вісник Сумського державного університету. Серія Філологічні науки. — 2005. — №6(78). — С. 50-56.

BRITISH AND GERMAN NEWSPAPER DISCOURSES: TRANSLATIONAL ASPECT

M. Vetoshkina

(Sumy State University)

Scientific Supervisor – PhD Diana Movchan

Currently interest to mass media language has increased. Such situation is determined by the presence of the media in all spheres of social, economical and political life. The newspaper discourse is mirrored in a number of different linguistic studies and is researched in translational aspect as well.

Using of translation transformations while translating publicistic texts is motivated by three main factors – cultural, language and psychological ones [1]. While translating German and British publicistic texts, one makes use of a wide range of changes – lexical, grammatical and complex ones. The existence of compound nouns, polysemantic words, slang and jargon elements requires the use of different translation transformation – generalization, concretization, modulation, explication, antonymic translation, adding and removing of a word, interchange of one part of speech for another, compensation, word-for-word translation etc:

Allen voran Michele Marsching, ... der sich Vollzeitpapa und "IT-Fuzzi" nennt. – перекл.: Попереду всіх – Мішель Маршінг, який називає себе повноцінним батьком та «IT-снецом» [3].

Days before, the high court in India's Uttarakhand state had issued a landmark judgment declaring the Yamuna river – and another of India's holiest waterways, the Ganges – "living entities". – перекл.: Декілька днів тому вищий суд індійського штату Уттаракханд виніс вагоме рішення, згідно якого святі річки Ямуна та Ганг проголошені «живими істотами» [2].

Difficulties of the translation of the British and German articles include the translation of titles, puns, jargons, metaphors, neologisms, borrowings. To create adequate translation that could render the connotation of the article, an author's intention, a translator has not just to